

OHJEITA VANHEMMALLE LAPSEN SAIRASTUESSA

2023

Terveysviranomaisen ohje (PPKY KALLIO 2019)

Ohjeet vanhemmille lapsen sairastuessa

Pääsääntönä on, että sairasta lasta ei voi tuoda varhaiskasvatuspaikkaan. Tarttuvaa tautia sairastava lapsi voi palata hoitoon vasta kun on terve. Lapsi on terve silloin, kun hän voi leikkiä ja osallistua toimintaan, esim. ulkoiluun, tarvitsematta erityishuomiota. Jos lapsi palaa hoitoon ennen kuin on täysin parantunut, hänellä on alentunut vastustuskyky ja siksi suurempi riski saada hoitopaikasta jokin muu tauti. Lisäksi hän voi tartuttaa muut lapset. Sairas lapsi tarvitsee myös aina erityistä hoivaa ja hoitoa, omilta vanhemmiltaan.

Työssä käyvällä alle 10-vuotiaan lapsen vanhemmalla on oikeus jäädä pois työstä lapsen äkillisen sairauden hoidon järjestämisen tai hoidon vuoksi enintään neljäksi päiväksi. Vapaata voi käyttää vain toinen vanhempi kerrallaan ja myös ns. etävanhempi voi saada tilapäistä hoitovapaata. Työnantajalla ei ole velvollisuutta maksaa vapaalta palkkaa, ellei toisin ole sovittu työehtosopimuksessa tai muulla tavoin. Lastenneuvolan terveydenhoitaja tai hoitava lääkäri voi kirjoittaa todistuksen tilapäisestä hoitolomasta työpaikkaa varten. Joskus sairaus vaatii vielä pidempääkin poissaoloa kuin neljä päivää.

Jos olet epävarma, milloin lapsi voi palata hoitoon, voit kysyä ohjeita neuvolasta tai keskustella varhaiskasvatuksen aikuisten kanssa.

Mikäli lapsi sairastuu hoitopäivän aikana, päivähoitopaikasta soimitaan vanhemmille ja sovitaan sairastuneen lapsen hoidon järjestämisestä / kotiin hakemisesta. Huolehdi, että hoitopaikalla on aina **ajan tasalla olevat puhelinnumerot**, joista vanhemmat tavoittaa.

Ohessa muutamia lasten infektioautien erikoislääkäreiden antamia OHJEELLISIA eristämisaikoja eri sairauksien osalta. Näitä ohjeita täytyy kuitenkin aina tulkita tapauskohtaisesti.

Kuume

Lasta ei pidä viedä hoitoon, jos lämpö on yli 37,5. Toipuminen katsotaan tapahtuneen, kun kuumeeton aika on yli 1 vrk. Silloin lapsi voi palata hoitoon, mikäli muita oireita ei ole ja hän voi leikkiä ja osallistua toimintaan tarvitsematta erityishuomiota.

Yskä- nuhaoire

Flunssavirukset ovat erittäin tarttuvia ja ne tarttuvat herkimmin juuri ennen sairauden puhkeamista ja ensimmäisinä päivinä sairastumisen jälkeen. Siksi yskä-nuhaoireiden vuoksi ei tarvitse eristää lasta. Lapsi voi olla päivähoitossa, jos lämpö on normaali ja hän voi leikkiä ja osallistua toimintaan ilman erityishuomiota.

HUOMAA ERILLISET COVID-19- OHJEET: www.pohde.fi/ajankohtaista/korona

Ripuli ja oksentelu

Ripuli ja oksentelu johtuvat useimmiten vatsa- ja suolistotulehduksesta, jonka aiheuttaa joko virus, bakteeri tai alkueläin. Se leviää helposti käsien välityksellä, siksi käsien pesu on hyvin tärkeää. Ripuloiva ja oksenteleva lapsi hoidetaan kotona, hoitoon voi viedä, kun lapsi on ollut oireeton vuorokauden ja lapsi jaksaa leikkiä ja osallistua päivähoitopaikan toimintaan normaalisti. Jos lapsen ripuli pitkittyy, aiheuttajana voi olla bakteeri tai alkueläin, jolloin hoitava lääkäri kertoo eristysajan.

Silmätulehdus

Aiheuttajat ovat samoja viruksia ja bakteereja, jotka aiheuttavat lasten hengitystietulehduksia. Siksi lasta ei tarvitse välttämättä eristää vaan oireet ratkaisevat poissaolon tarpeen.

Täit

Päättäitartunta ei anna aiheutta lapsen eristämiseksi päivähoitosta eikä lasta tarvitse liioin lähettää kotiin kesken päivän. Lapsi voi palata päivähoitoon heti seuraavana päivänä, kun ensimmäinen käsittely täiden tuhoamiseen tarkoitetulla shampoolla on tehty. Perheessä hoito tehdään niille, joilla tartunta todetaan. Jos tartunnan saaneita on perheessä useita, hoito tehdään heille samanaikaisesti ja mieluiten vielä saman päivän aikana.

Ilmoita päivähoitopaikkaan, jos perheessäsi löytyy täitä, koska leviämisen kannalta on tärkeää, että kaikki tarkistavat lastensa hiukset samanaikaisesti ja tarvittaessa suorittavat hoidon välittömästi.

Kihomato

Kihomato tartunta saadaan suun kautta munien välityksellä. Kihomatotartunnan ehkäisyssä ja hoidossa on tärkeää tehostaa käsi- ja WC-hygieniaa, pitää lapsen kynnet lyhyinä sekä välttää nukkumista kihomatotartunnan saaneen kanssa samoissa lakanoissa. Kihomato hoidetaan lääkevalmisteella, myös oireettomat perheen jäsenet hoidetaan samanaikaisesti. Kihomatotartunta ei anna aiheutta lapsen eristämiseksi päivähoitosta, eikä lasta tarvitse lähettää kotiin kesken päivän. Lapsen voi viedä hoitoon heti seuraavana päivänä, kun ensimmäinen lääkehoito on annettu. Ilmoita päivähoitopaikkaan, jos perheessäsi löytyy kihomatoja, jotta niiden leviäminen pystytään ehkäisemään.

Syyhy

Syyhy on syyhyepidemiin aiheuttama ihosairaus, oireena mm kutinaa. Syyhy tarttuu läheisen fyysisen kontaktin välityksellä, esimerkiksi lasten leikkiessä keskenään, mutta ei kätelemällä. Sen voi saada myös huonekaluista, vaatteista ja vuodevaatteista. Syyhy hoidetaan lääkevalmisteella, myös oireettomat perheen jäsenet hoidetaan samanaikaisesti. Lapsi voi mennä päivähoitoon 24 h hoidon päättymisestä.

Vesirokko

Tarttuu erittäin herkästi sekä itämisaikana että taudin puhjettua. Lapsi eristetään 5 vrk rakkuloiden ilmaantumisesta tai kunnes kaikki ruvet ovat kuivia ja lapsi on kuumeeton.

Enterorokko

Koska rokko tarttuu jo itämisvaiheessa, se ei vaadi varsinaista eristämistä. Lapsen on oltava kotona, kunnes hän on kuumeeton ja kykenee osallistumaan hoitopaikan toimintaan normaalisti.

Parvorokko

Koska rokko tarttuu jo itämisvaiheessa, se ei vaadi eristämistä. Parvorokko ei enää tartu ihottuman puhjettua. Lapsi voi palata hoitoon, kun hän on kuumeeton ja hän voi osallistua toimintaan ilman erityishuomiota.

Tulirokko

Tarttuva rokko, joka vaatii antibioottihoidon. Lapsi täytyy eristää vähintään vuorokaudeksi antibioottihoidon aloittamisesta, kotihoitoajan pituuden ratkaisee yleisvointi.

Märkärupi

Märkärupi tarttuu niin kauan kuin haavaumat märkivät tai niissä on rupi. Usein kasvoissa, suupielissä esiintyvä. Märkärupi voi tarttua, vaikka hoito onkin aloitettu. Siksi lapsi eristetään 24 h suun kautta otettavan ja 48 h paikallisen antibioottikuurin aloittamisesta.

Tapaturmat

Jos lapselle sattuu päivähoidossa tapaturma, vanhempiin yritetään saada heti yhteys. Vakavan tapaturman sattuessa lapsi joudutaan ehkä toimittamaan sairaalahoitoon ennen kuin vanhempiin saadaan yhteys. Tällöin lapsen mukaan lähtee joku aikuinen hoitopaikasta.

Lääkkeet

Ensisijaisesti pyritään siihen, että lapsen lääkkeet annetaan kotona. Jos sairauden hoito vaatii lääkkeiden antamista hoitopäivän aikana, vanhemmat toimittavat lääkkeen kerta-annoksina hoitopaikkaan lapsen nimellä varustettuna. Varhaiskasvatuksessa aikuiset huolehtivat lääkeannoksen antamisesta lapselle vanhemmilta saatujen ohjeiden mukaan. Muita kuin lääkärin määräämiä välttämättömiä lääkkeitä ei hoitopäivän aikana anneta.